

Den Haag

Stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 12620, 2500 DL Den Haag

Aan de bewoners van dit pand

Ons kenmerk
DPZ/2017.1005
Doorkiesnummer
14070
E-mailadres
Leidschenveen-Ypenburg@denhaag.nl
Datum
5 april 2017

Onderwerp
Zwanen Anthony Fokkersingel

Geachte heer/mevrouw,

Sinds een aantal jaren broedt er een zwanenkoppel achter de haag van een particuliere tuin aan de Anthony Fokkersingel. De overlast die hieruit ontstaat heeft onze aandacht.

Om bij het nest te komen moeten de zwanen de weg oversteken wat nare ervaringen oplevert met passanten. Per jaar ontvang ik een aantal meldingen van bewoners dat zij zijn aangevallen. In de meeste gevallen is dit nog goed afgelopen. Om in de toekomst incidenten te voorkomen die verkeerd aflopen onderzoeken wij oplossingen.

Broedende vogels zijn beschermd conform de Wet Natuurbescherming, daarom is het nu niet mogelijk het broedende zwanenpaar te verplaatsen. Om u te waarschuwen zijn er borden en hekken geplaatst. Deze blijven staan tot de zwanen en de jongen het nest niet meer gebruiken. Dat is vanaf ongeveer half mei. Voor meer informatie over de wettelijke bescherming verwijs ik u naar de website van de Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/wetgeving-voor-natuurbescherming-in-nederland>.

Volgend voorjaar gaan wij proberen of de zwanen zijn te verleiden om dichterbij de sloot het nest te maken. Dit willen wij doen door de oeverkant in het najaar niet te maaien en door de huidige plek minder geschikt te maken. Als dit lukt, hoeven de zwanen niet meer de weg over maar kunnen we wel genieten van hun aanwezigheid.

Ook wil ik u vragen geen watervogels te voeren, hiermee verliezen ze hun natuurlijke schuwheid voor mensen en kunnen zelfs wat opdringerig worden, met de nodige overlast. In de omgeving is voldoende voedsel voor watervogels, voeren is niet nodig. Bovendien trekt voer ongedierte als bruine ratten aan.

Met vriendelijke groet,

Anita Vos-Tijdhof
Stadsdeeldirecteur Leidschenveen-Ypenburg

Inlichtingen bij
A. Zwijnenburg

Postadres: Postbus 12620, 2500 DL Den Haag
Bezoekadres: Brigantijnlaan 303, Den Haag
Internetadres: www.denhaag.nl/leidschenveen-ypenburg
Aanmelden nieuwsbrief Leidschenveen-Ypenburg : www.denhaag.nl/nieuwsbrief

Telefoon: 14070
Fax: 070 - 353 6140

Bijlage: Knobbelzwaan

Kenmerken

De knobbelzwaan is een inheemse broedvogel in Nederland. Tevens is het de grootste watervogel die we kennen. Het verenkleed is net als bij de meeste zwanensoorten helemaal wit, maar je herkent hem aan zijn snavel. Die is bij volwassen vogels oranje gekleurd en tussen snavel en voorhoofd zit een grote zwarte knobbel, waaraan deze zwaan zijn naam dankt. Door in het voorjaar hun vleugels op te zetten verleiden knobbelzwanen een partner en imponeren ze ook potentiële concurrenten.

Territoria

Knobbelzwanen broeden het liefst in de buurt van water. Dat kan in het buitengebied zijn, maar ook in stedelijk gebied. Het betreft echter altijd wilde vogels, die bij wet beschermd zijn. Een volwassen zwanenpaar leeft het liefst op zichzelf, zonder andere zwanen in de buurt. Daartoe verdedigen ze hun leefgebied of territorium tegen indringers. Dat doen ze om voldoende ruimte en voedsel te hebben om hun jongen groot te kunnen brengen. Gevolg is dat er nooit heel veel zwanen in een woonwijk zullen gaan broeden. Jonge zwanen die zelfstandig worden en vogels die om wat voor reden geen partner of territorium hebben leven wel in groepen.

Nest en jongen

In het voorjaar bouwt een zwanenpaar een groot nest van plantenmateriaal (riet, gras, takken). Daarna volgt de eileg, legfels bestaan doorgaans uit 5-7 eieren, soms zelfs meer. De broedduur bedraagt vijf weken, gerekend vanaf het moment dat het legsel compleet is. Het vrouwtje broedt de eieren in haar eentje uit, het mannetje bewaakt het territorium tegen indringers. Als de eieren zijn uitgekomen verlaat het zwanenpaar het nest direct om met de kuikens op zoek te gaan naar voedsel. Door allerlei oorzaken gaan er eieren en kuikens verloren en gemiddeld brengt een succesvol broedpaar 3 jongen groot.

Voedsel

Zwanen eten voornamelijk waterplanten (fonteinkruiden, kranswieren, eendenkroos) in sloten, vijvers en meren. Daarmee vervullen ze een belangrijke rol in de natuur, want door de begrazing ontstaat er ook ruimte andere waterplanten, voor jonge vis, libellen en weekdieren en dus een grotere diversiteit in sloot en plas. Schoon water is wel een voorwaarde. Als in de winter de waterplanten afsterven schakelen de zwanen noodgedwongen een tijdje over op gras en andere gewassen. Er is echter altijd voldoende voedsel aanwezig, behalve in strenge winters met veel sneeuw en ijs. Dan zijn zwanen wel geholpen met een beetje menselijke hulp.

Vlieg- zwemgedrag

Zwanen zijn echte watervogels, maar om te broeden en in de winter ook om aan voedsel te komen zijn ze aangewezen op land. Knobbelzwanen zijn door hun omvang en korte poten geen erg goede lopers, maar zwemmen en vliegen kunnen ze als de beste. Door hun gewicht hebben ze wel een lange aanloop nodig om op te stijgen en daardoor verongelukken ze soms in het verkeer. Zolang de zwanenkuikens niet kunnen vliegen leggen zwanenfamilies alle voedseltripjes zwemmend en lopend af.

Zwanen en de mens

Zwanen en mensen gaan heel goed samen, hoewel knobbelzwanen de reputatie hebben vrij agressief te zijn. Deze vogels verdedigen echter hun kroost, net als wij mensen zouden doen in gevaarlijke situaties. Ze doen dat vooral door te dreigen (opzetten vleugels en blazen/sissen) en hebben allemaal hun eigen karakter en temperament. Aanvallen doen knobbelzwanen echter zelden of nooit, maar komt u een boze zwaan tegen loop dan rustig maar resoluut door, liefst met een boogje om de zwanen heen.

Vroeger werden knobbelzwanen in semi-gevangenschap gehouden, door zogenaamde zwanendrifters, voor de handel in dons en vlees, later ook voor de handel als siervogel. Dat is nu echter niet meer toegestaan. Zwanen worden tegenwoordig alleen nog (met een vergunning) gevangen om ze te ringen voor wetenschappelijk onderzoek. De vogels worden daarna direct weer losgelaten.